

ИЗВЕШТАЈ

о реализацији задатака из надлежности Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији, за период јануар – јун 2014. године

Извештај о реализацији задатака из надлежности Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (у даљем тексту: НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН), за период јануар – јун 2014. године (у даљем тексту: Извештај), израђен је на основу тачке 5. Решења о формирању Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН (у даљем тексту: Аналитичка група МО и ВС).

Извештај садржи следеће целине: (1) активности Аналитичке групе МО и ВС за период јануар – јун 2014. године; (2) резултати родне анализе у МО и ВС реализоване у периоду април – мај 2014. године; (3) закључци и препоруке за унапређење спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН у МО и ВС.

1. АКТИВНОСТИ АНАЛИТИЧКЕ ГРУПЕ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР – ЈУН 2014. ГОДИНЕ

Аналитичка група МО и ВС је од свог оснивања одржала укупно петнаест састанака, од којих су два (четрнаести и петнаести састанак) одржана у наведеном извештајном периоду. Поред тога, у извештајном периоду одржано је и седам састанака секција формираних у оквиру Аналитичке групе МО и ВС. Представници Аналитичке групе МО и ВС учествовали су на едукацијама о родној равноправности у МО и ВС у својству директора курса, руководиоца радионица, организатора семинара, предавача или учесника.

Четрнаести састанак Аналитичке групе МО и ВС одржан је 7. маја 2014. године, у Управи за стратегијско планирање Сектора за политику одбране. Поред чланова Аналитичке групе МО и ВС, састанку су присуствовали: начелник Управе за стратегијско планирање Сектора за политику одбране и овлашћено лице за обављање послова саветнице за родну равноправност министра одбране.

На састанку је анализирана реализација задатака са тринаестог састанка Аналитичке групе МО и ВС и разматрано спровођење родне анализе у мају 2014. године.

У оквиру анализе реализације задатака Аналитичке групе МО и ВС, посебно је истакнуто следеће:

- Одржани су планирани састанци свих секција Аналитичке групе МО и ВС,
- Извршена је родна анализа у МО и ВС,
- Израђен је Извештај о раду Аналитичке групе МО и ВС за анализу спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015) за период јул – децембар 2013. године,

- Мултисекторском координационом телу Владе је достављен Извештај о спровођењу НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015) у МО и ВС за период јул – децембар 2013. године,
- Израђен је Годишњи извештај о спровођењу НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015) за 2013. годину, из надлежности МО и ВС,

У функцији спровођења родне анализе у мају 2014. године, одређен је састав секција Аналитичке групе МО и ВС, предложени термини њихових састанака, начин рада и рокови за завршетак планираних активности, са циљем благовремене обраде података из ОЈ МО и ВС за родну анализу, израде предлога за унапређење спровођења НАП и израде извештаја Аналитичке групе МО и ВС. Договорено је да родна анализа буде завршена до средине јуна, а да се извештаји израде до краја јуна 2014. године.

На састанку је, такође, посебно истакнуто значајно ангажовање чланова Аналитичке групе МО и ВС, посебно оних који су на различитим курсевима у земљи и иностранству обучени и сертификовани као едукатори за област родне равноправности. Представници Аналитичке групе МО и ВС су, у извештајном периоду, били ангажовани на следећим активностима:

- Припрема и реализација националног курса „*Род у мултинационалним операцијама*“, који је одржан од 31. марта до 4. априла 2014. године, у Центру за мировне операције Здружене оперативне команде Генералштаба Војске Србије (у даљем тексту: ЦМО ЗОК ГШ ВС), за 30 припадника МО и ВС, МУП, Факултета безбедности и Факултета политичких наука у Београду;
- Организовање и учешће, у својству предавача, на четири семинара о родној равноправности, који су, у сарадњи са UNDP/SEESAC, одржани 20. и 27. марта и 3. и 17. априла 2014. године за кадете и кадеткиње Војне академије;
- Излагања о родној равноправности по темама: „*НАП на примени одредби Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015)*“, 2. априла 2014. године, за полазнике курса „*Род у мултинационалним операцијама*“, који је реализован у ЦМО ЗОК ГШ ВС, и „*Институционални механизми у систему одбране за спровођење НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН*“, 3. априла 2014. године, за припаднике Војнобезбедносне агенције;
- Учешће на састанку Радне групе задужене за развој регионалне обуке инструктора из области родне равноправности у оружаним снагама земаља Западног Балкана, 20. јануара 2014. године у Сарајеву, ради организације прве регионалне обуке за по пет лица из министарстава одбране Републике Србије, Републике Македоније, Босне и Херцеговине и Републике Црне Горе, у оквиру пројекта *Јачање регионалне сарадње у области увођења родне перспективе у реформу сектора безбедности на Западном Балкану (2012-2014)*, који се реализује у сарадњи са UNDP/SEESAC;
- Учешће на регионалној обуци инструктора из области родне равноправности, која је реализована од 5. до 13. марта 2014. године у Центру за обуку за операције подршке миру у Бутмиру, Сарајево, Босна и Херцеговина
- Учешће инструктора/ки из области родне равноправности на састанку са овлашћеним лицем за обављање послова саветнице министра одбране и представницима Канцеларије UNDP/SEESAC, 24. марта 2014. године у Институту за стратегијска истраживања СПО.

Током састанка Аналитичке групе МО и ВС, овлашћено лице за обављање послова саветнице министра одбране, информисала је присутне о активностима на којима је учествовала:

- Регионални састанак, који је, у организацији UNDP/SEESAC одржан 17. и 18. фебруара 2014. године у Сарајеву, у БиХ, ради презентовања регионалне студије: „Положај жена у оружаним снагама на Западном Балкану“, у чијој изради су учествовала министарства одбране Републике Србије, Босне и Херцеговине, Републике Црне Горе и Републике Македоније. Представници UNDP/SEESAC су предложили да и Министарство одбране Републике Србије организује скуп на коме би била промовисана наведена студија у Републици Србији;
- Одржала је предавање о родној равноправности у Војној академији СЈР за полазнике Високих студија безбедности и одбране, у априлу ове године;
- Руководи истраживањем у оквиру пројекта *Родни аспект у војној професији*, који се реализује у Институту за стратегијска истраживања СПО, а чији су прелиминарни налази показали да су жене запослене у МО и ВС исказале заинтересованост за промену радног времена, бесплатне превентивне здравствене прегледе, похађање курсева страних језика и курсева за рад на рачунару;
- Ради успостављања функционалнијег контакта овлашћеног лица за обављање послова саветнице за родну равноправност министра одбране са „особама од поверења“, обезбедила је ажурне податке са контакт адресама и телефонима свих изабраних „особа од поверења“ у МО и ВС. У вези са наведеним, предложено је да се Управа за стратегијско планирање СПО службеним путем обрати Агенцији UN Women, ради добијања информације о наставку сарадње ове агенције са МО у примени Резолуције 1325 СБ УН у 2014. години, и да ли ће бити одштампан Приручник за „особе од поверења“, као што је било предвиђено и договорено са том агенцијом. Са наведеним предлогом се сагласио начелник Управе за стратегијско планирање СПО.

Петнаести састанак Аналитичке групе МО и ВС одржан је у Сектору за буџет и финансије Министарства одбране, 20. јуна 2014. године. Поред чланова Аналитичке групе МО и ВС, састанку су присуствовали: начелник Управе за буџет Сектора за буџет и финансије МО и овлашћено лице за обављање послова саветнице за родну равноправност министра одбране.

Састанак је био посвећен разматрању реализације родне анализе у МО и ВС за прву половину 2014. године и усвајању извештаја Аналитичке групе МО и ВС за период од јануара до јуна 2014. године.

У оквиру разматрања реализације родне анализе у МО и ВС за прву половину 2014. године, истакнуто је следеће:

- Организацијске јединице МО и ВС доставиле су податке за родну анализу према предвиђеним индикаторима;
- Одржани су састанци свих секција Аналитичке групе МО и ВС;
- Завршена је родна анализа у МО и ВС реализована у мају 2014. године.

На састанку је разматран и усвојен предлог Извештаја о раду Аналитичке групе МО и ВС за анализу спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015) за период јануар – јун 2014. године, као и предлог Извештаја о спровођењу НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир

и безбедност у Републици Србији (2010-2015) у МО и ВС за период јануар – јун 2014. године, који ће бити достављен Секретаријату министарства, ради прослеђења Мултисекторском координационом телу Владе за спровођење НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН.

Наведени извештаји ће, ради доступности информација од јавног значаја, бити достављени Управи за односе са јавношћу и постављени на сајт Министарства одбране.

Присутни на састанку су обавештени о ангажовању чланова Аналитичке групе МО и ВС на реализацији активности посвећених спровођењу НАП у МО и ВС. У периоду између два састанка представници Аналитичке групе МО и ВС, били су ангажовани на реализацији следећих активности:

- Излагање на тему: „*Институционални механизми у систему одбране за спровођење НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН*“, које је одржано 8. маја 2014. године, за припаднике Генералштаба Војске Србије, што је једна од најмасовнијих едукација о родној равноправности одржаних у МО и ВС ове године;
- Припрема за информисање припадница Војне полиције Војске Србије о Резолуцији 1325 СБ УН, мобингу и злостављању жена. Ова активност, која ће бити одржана од 24. јуна до 03. јула 2014. године, има информативни и превентивни карактер и знатно ће допринети упознавању жена у униформи са садржајем и циљевима НАП;
- Семинар о родној равноправности (*Basic Gender Awareness Training*), намењен инструкторима/кама из области родне равноправности из МО и ВС, који је реализован 8. маја 2014. године у Београду, у хотелу „Кристал“, у оквиру пројекта UNDP/SEESAC, под називом: *Јачање регионалне сарадње у области увођења родне перспективе у реформу сектора безбедности на Западном Балкану (2012-2014)*;
- Радионица за заговарање и промоцију родне равноправности (*Gender Advocacy*), која је, у оквиру пројекта UNDP/SEESAC, под називом: *Јачање регионалне сарадње у области увођења родне перспективе у реформу сектора безбедности на Западном Балкану (2012-2014)*, одржана 20. и 21. маја 2014. године у Београду, у сарадњи са DCAF. Ову радионицу су похађали регионални инструктори/ке из БиХ, Македоније, Црне Горе и Републике Србије;
- Први регионални састанак инструктора/ки за родну равноправност, који је одржан 22. маја 2014. године, у Београду у оквиру пројекта UNDP/SEESAC, под називом: *Јачање регионалне сарадње у области увођења родне перспективе у реформу сектора безбедности на Западном Балкану (2012-2014)*. Састанку је присуствовало по пет регионалних инструктора/ки из БиХ, Македоније, Црне Горе и Републике Србије;
- Учесће представника Министарства одбране и Војске Србије у раду Међународне конференције под називом: „Увођење родне перспективе: индикатори за примену УН Резолуције 1325“, која је одржана 26. и 27. маја 2014. године у Београду. Како су истакли организатори овог скупа, Београдски центар за безбедносну политику, Стокхолмски институт за међународна мировна истраживања из Вашингтона (SIPRI) и организација Жене у међународној безбедности (WIIIS), ово је био најзначајнији догађај у оквиру програма *Наука за мир и безбедност*, под покровитељством НАТО у 2014. години. Наведену конференцију је отворио државни секретар, господин Зоран Ђорђевић, председник Политичког савета Владе за спровођење НАП за спровођење Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015).

На састанку је саопштено да ће државни секретар господин Зоран Ђорђевић, председник Политичког савета Владе за спровођење НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015), отворити рад дводневне регионалне конференције под називом *Жене у униформи*, која се одржава 24. и 25. јуна 2014. године у Београду, а коју организује Фонд социјалне и демократске иницијативе у сарадњи са НАТО.

У оквиру сарадње Војне академије са UNDP/SEESAC, предвиђено је одржавање семинара о родној равноправности за наставнике Војне академије СЈР, 26. јуна 2014. године.

2. РЕЗУЛТАТИ РОДНЕ АНАЛИЗЕ У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ РЕАЛИЗОВАНЕ У ПЕРИОДУ АПРИЛ – МАЈ 2014. ГОДИНЕ

Резултати упоредне родне анализе коју је извршила Аналитичка група МО и ВС у мају 2014. године, у односу на показатеље родне анализе реализоване у октобру 2013. године, указују на смањење укупног броја жена запослених у МО и ВС за 0,17%, у односу на укупан број запослених у МО и ВС у разматраном периоду. Заступљеност жена у МО и ВС у мају 2014. године је износила 19,19%, а у октобру 2013. године 19,36% (Табела број 1).

Табела 1: Резултати упоредне родне анализе за период септембар 2010 - мај 2014. године о заступљености жена у односу на укупан број запослених у МО и ВС

Категорија кадра	% жена						
	Септ. 2010.	Септ. 2011.	Април 2012.	Септ. 2012.	Мај 2013.	Окт. 2013.	Мај 2014.
Официр	0,1%	0,2%	0,16%	0,21%	0,30%	0,43%	0,48%
Подофицир	0,1%	0,1%	0,11%	0,11%	0,12%	0,14%	0,14%
ЦЛ	17,3%	16,0%	16,01%	15,87%	16,00%	15,99%	15,77%
ПВ	2,0%	2,8%	2,87%	2,90%	2,86%	2,80%	2,81%
Укупно	19,5%	19,1%	19,15%	19,09%	19,28%	19,36%	19,19%

Такође, резултати упоредне родне анализе показују да је заступљеност жена на руководећим и командним дужностима у укупном броју запослених у МО и ВС смањена за 0,30%, с обзиром да је у мају 2014. године износила 1,83%, а у октобру 2013. године 1,53% (Табела број 2).

Табела 2: Процентуална заступљености жена у односу на укупан број запослених у МО и ВС према нивоима руковођења/командовања у мају 2014. године

РУКОВОЂЕЊЕ И КОМАНДОВАЊЕ	
Ниво	% жена
Највиши ниво	0.008%
Виши ниво	0.040%
Средњи ниво	0.251%
Нижи ниво	1.231%
Укупно	1.530%

У наведеном периоду, остварен је значајан напредак у смислу уградње препорука за унапређење спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН у Републици Србији у политике и праксе. Промењено је радно време, што омогућава запосленима у државној управи, укључујући и сектор безбедности, а самим тим и у Министарству одбране и Војсци Србије, да се у већој мери посвете родитељској улози. Такође, донета

је одлука да се у школској 2014/2015. године, по први пут омогући упис девојака у Војну гимназију.

Резултати анализе Плана активности Министарства одбране и Војске Србије за спровођење Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010 – 2015) у 2014. години показују да степен реализације активности из тог плана износи 70 % (Табела број 3).

Табела 3: Преглед реализације активности према поглављима и циљевима Плана активности за спровођење НАП за период од јануара до јуна 2014. године

Реализација Плана активности за спровођење НАП за период јануар-јун 2014. год.				
Циљеви (по поглављима)	планирано	реализовано	није реализовано	
			рок: прва половина 2014. године	рок: јануар-децембар 2014. године
I	11	8	1	2
II	3	2	/	1
III	3	2	/	1
IV	5	4	1	/
V	4	3	/	1
VI	13	6	3	4
VII	7	6	/	1
УКУПНО	46	31	5	10

3. ЗАКЉУЦИ И ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПРИМЕНУ РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

3.1. ЗАКЉУЧЦИ

1. План активности Министарства одбране и Војске Србије за спровођење Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010 – 2015) у 2014. години је реализован са 70 % предвиђених активности у првој половини ове године.
2. Резултати родне анализе спроведене у мају 2014. године, показују да је у Министарству одбране и Војсци Србије дошло до пада укупне заступљености жена од 0,17% у односу на укупан број запослених, с обзиром да је заступљеност жена у мају 2014. године износила 19,19%, а у октобру 2013. године 19,36%.
3. Заступљеност жена на руководећим и командним дужностима у укупном броју запослених у МО и ВС је смањена за 0,30%, с обзиром да је у мају 2014. године износила 1,53%, а у октобру 2013. године 1,83% жена.
4. У извештајном периоду остварена су два значајна напретка у смислу уградње препорука за унапређење спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН у Републици Србији у политике и праксе. Промењено је радно време, што омогућава запосленима у државној управи, укључујући и сектор безбедности, а самим тим и у Министарству одбране и Војсци Србије да се у већој мери посвете родитељској улози. Такође, донета је одлука да се у школској 2014/2015. године, по први пут омогући упис девојака у Војну гимназију.

3.2. ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПРИМЕНУ РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

Ради унапређења спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН у Републици Србији, кључне препоруке, Аналитичке групе, у функцији реализације активности предвиђених НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН у Републици Србији, из надлежности Министарства одбране и Војске Србије су следеће:

- Наставити са едукацијом чланова Аналитичке групе МО и ВС и изабраних „особа од поверења“ у Министарству одбране и Војсци Србије.
- Приликом израде нових и измене и допуне постојећих нормативних и планских докумената, у Министарству одбране и Војсци Србије, посебну пажњу посветити делотворном унапређивању статуса и положаја жена.
- Уградити резултате истраживања која спроводи Институт за стратегијска истраживања СПО у делотворне политике и праксе у оквиру Министарства одбране и Војске Србије.
- У сарадњи са UNDP/SEESAC, покренути пилот-пројекат ради утврђивања заинтересованости запослених, економске исплативости и социјалне оправданости акције за евентуалну адаптацију постојећих војних објеката или за изградњу нових објеката ради отварања јаслица и дечијих вртића у кругу касарни за запослене у МО и ВС.

Аналитичка група Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији